

CYFARFOD	Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio
DYDDIAD	9 Gorffennaf 2026
TEITL	Cyfrifon 2025/26 Cyd-Bwyllgor GwE am y cyfnod o ddau fis hyd at 31 Mai 2025 - Adroddiad Alldro, Cyfrifon Amodol ar Archwiliad a'r Datganiad Llywodraethu
PWRPAS	Cyflwyno – <ul style="list-style-type: none"> • Cyfrif Incwm a Gwariant Refeniw GwE am 2025/26 (ar ffurf adroddiad alldro); • Datganiad o'r Cyfrifon GwE 2025/26 (amodol ar archwiliad); • Datganiad Llywodraethu Blynnyddol GwE 2025/26.
ARGYMHELLIAD	<ul style="list-style-type: none"> • Nodi a derbyn yr adroddiad alldro; • Derbyn y Datganiad o'r Cyfrifon GwE 2025/26 (amodol ar archwiliad); • Cymeradwyo i ymestyn cyfnod datganiad Llywodraethu Blynnyddol GwE 2024/25 i gwmpasu y ddau fis cyntaf o 2025/26 hyd at pan ddaeth GwE i ben ar 31 Mai 2025.
AWDUR	Dewi Aeron Morgan, Pennaeth Cyllid, Cyngor Gwynedd

1. GOFYNION ADRODD ARIANNOL STATUDOL

- 1.1 Bu i GwE, sef Gwasanaeth Effeithiolrwydd a Gwella Ysgolion Rhanbarthol ddod i ben 31 Mai 2025, o ganlyniad nid oedd y Cyd-Bwyllgor yn cyfarfod ar ôl y dyddiad yma. Mae cyfrifon 2025/26 yn cael eu cyflwyno i Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio Cyngor Gwynedd gan mai Cyngor Gwynedd oedd y cyngor lletyol oedd yn gyfrifol am gyflawni cyfrifoldebau cyfrifo ac adrodd ar faterion cyllidol Cyd-Bwyllgor GwE.
- 1.2 Mae gofynion adrodd penodol ynghylch cyfrifo ac archwilio cyfrifon Cyd-Bwyllgorau.
- 1.3 Mae Adran 12 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 yn datgan fod Cyd-Bwyllgor o fwy nac un awdurdod (lleol) yn gorff llywodraeth leol, ac mae Adran 13 o'r Ddeddf yn mynnu bod cyrff o'r fath yn cadw cyfrifon sy'n destun archwiliad gan archwiliwr annibynnol wedi'i gymeradwyo gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.
- 1.4 Er nad yw'n endid cyfreithiol annibynnol, at ddibenion cadw cyfrifon a derbyn archwiliad, mae'r Cyd-Bwyllgor GwE yn ddarostyngedig i'r un rheoliadau â chynghorau lleol eraill.

2. CYFRIFON 2025/26

- 2.1 Fe gyflwynir Cyfrif Incwm a Gwariant Refeniw GwE am 2025/26 am y cyfnod o ddau fis hyd at 31 Mai 2025 fel atodiad i'r adroddiad hwn ar ffurf adroddiad "alldro".
- 2.2 Mae'r Datganiad o'r Cyfrifon eisoes yn destun archwiliad gan Archwilio Cymru, archwilwyr allanol Cyngor Gwynedd sydd wedi eu penodi gan Archwilydd Cyffredinol Cymru. Yn dilyn yr archwiliad bydd yr archwilwyr yn cynhyrchu adroddiad "ISA 260", sy'n manylu ar brif ddarganfyddiadau Archwilio Cymru, i'w gyflwyno i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar 29 Medi 2026.

3. DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL GwE 2025/26

- 3.1 Mae gofyn statudol am Ddatganiad Llywodraethu Blynyddol fel canlyniad i gynnwys y:

- Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014, sy'n datgan:

Rhaid i'r corff perthnasol sicrhau bod system gadarn o reoli mewnol sy'n hwyluso gweithrediad effeithiol swyddogaethau'r corff hwnnw ac sy'n cynnwys trefniadau ar gyfer rheoli risg, a rheolaeth ariannol ddigonol ac effeithiol.

Rhaid i'r corff perthnasol gynnal adolygiad o leiaf unwaith mewn blwyddyn ar effeithiolrwydd ei systemau rheoli mewnol. Rhaid i ganfyddiadau'r adolygiad gael eu hystyried gan aelodau'r corff yn cyfarfod yn ei gyfanrwydd neu gan bwyllgor.

Ar ôl yr adolygiad, rhaid i'r corff neu'r pwyllgor gymeradwyo datganiad ar reoli mewnol a baratowyd yn unol ag arferion priodol. Rhaid i'r corff perthnasol sicrhau bod y datganiad yn mynd gydag unrhyw ddatganiad o gyfrifon y mae'n ddyletswydd arno i'w baratoi.

- Côt Ymarfer CIPFA ar Gyfrifwaith Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig (y "SORP")
 - Fframwaith CIPFA / SOLACE Delivering Good Governance in Local Government (2016).
- 3.2 Fel rhan o broses llywodraethu GwE, yng nghyfarfod Cyd-Bwyllgor GwE 21 Mai 2025, fe gyflwynwyd a derbyniwyd Datganiad Llywodraethu Blynyddol GwE 2024/25. Roedd hyn ddeg diwrnod cyn i Gyd-bwyllgor GwE ddod i ben.
- 3.3 Ni fu newid yng ngweithrediad GwE yn ystod y ddau fis olaf o'i fodolaeth, felly gofynnwn i'r Pwyllgor gymeradwyo i ymestyn cyfnod Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2024/25 am ddau fis cyntaf y flwyddyn ariannol 2025/26 hyd at 31 Mai 2025, er mwyn cydymffurfio â'r gofynion statudol.

4. CRONFA BENSIWN GWYNEDD:- OBLYGIADAU TERFYNU GwE A CYFRIFIAD O GREDYD YMADAEL

- 4.1 Fel cyflogwr, roedd GwE yn rhan o Gronfa Bensiwn Gwynedd.
- 4.2 Yn dilyn dyddiad terfynu GwE ar 31 Mai o 2025, ac yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 (Rheoliadau 64) yn dilyn i endid orffen bod yn aelod gweithredol, mae'n ofynnol i'r Gronfa gynnal prisiad terfynu (gyda chymorth gan Actiwari'r Gronfa) a phenderfynu a oes taliad ymadael cysylltiedig yn daladwy i neu yn daladwy gan y cyflogwr.
- 4.3 Fel rhan o'r adroddiad yma fe adnabuwyd gwerth y gwaged ar ddyddiad terfynu GwE ar 31 Mai 2025 i fod yn £9,383,000.
- 4.4 Adnabuwyd gwerth cyfraniadau y cyflogwr i fod yn 54.66% o'r gwaged cyffredinol o £9,384,000, cyfwerth â £5,129,000, gyda'r swm yma i'w ddsbarthu i'r awdurdodau ar sail eu cyfraniadau tuag at gyllideb GwE ers ei sefydliad yn 2013.
- 4.5 Dosbarthwyd y gwaged gan Cronfa Bensiwn Gwynedd ymysg chwech awdurdod gogledd Cymru fel yr isod:

Cyngor	Cyfran Cyllideb Gwasanaeth	Credyd Ymadael
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	15.37%	£788,327
Cyngor Sir Ddinbych	15.31%	£785,250
Cyngor Sir y Fflint	22.64%	£1,161,206
Cyngor Gwynedd	17.70%	£907,833
Cyngor Sir Ynys Môn	10.14%	£520,081
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	18.84%	£966,304
Cyfanswm	100.00%	£5,129,000

5. ARGYMHELLIAD

- 5.1 Gofynnir i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio nodi a derbyn yr adroddiad "alldro" Cyfrif Incwm a Gwariant Refeniw GwE 2025/26 am y cyfnod o ddau fis hyd at 31 Mai 2025.
- 5.2 Gofynnir i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio nodi a derbyn Datganiad o Gyfrifon GwE 2025/26 (yn amodol ar archwiliad) am y ddau fis hyd at 31 Mai 2025.
- 5.3 Nodi a chaniatáu i ymestyn cyfnod y Datganiad Llywodraethu Blyneddol ar gyfer 2024/25 am ddau fis cyntaf y flwyddyn ariannol 2025/26 hyd at 31 Mai 2025, er mwyn cydymffurfio â'r gofynion statudol.

ATODIADAU

Atodiad 1: Cyfrif Incwm a Gwariant Refeniw 2025/26 (ar ffurf adroddiad alldro)

Atodiad 2: Datganiad o'r Cyfrifon GwE 2025/26 (amodol ar archwiliad)

Atodiad 3: Datganiad Llywodraethu Blynyddol GwE